

STORA UTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 55/1976-77 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till landstinget med förslag till lagstiftning rörande tjänstekollektivavtal.

Landstinget har i ärendet fått mottaga lagutskottets betänkande nr 21/1976-77.

Stora utskottet, som hört lantrådet Alarik Häggblom, kanslichefen Gunnar Jansson, lagberedningschefen Christer Jansson, byråchefen Jarl Lindqvist och styrelsemedlemmen i Ålands kommunalanställda r.f. Erik Wikström, konstaterar att föreliggande förslag till lagstiftning utgör en uppföljning av 1975 års ändring av självstyrelselagen, varigenom lagstiftningen om tjänstekollektivavtal för landskapets och kommunernas tjänsteinnehavare hänfördes till landstingets kompetens. Genom denna lagstiftning uppbygges för landskapets och kommunernas offentligt rättsligt anställda den administration, som erfordras för att förhandlingar om tjänstekollektivavtal och ingående av dylika mellan arbetsgivaren, landskapet respektive kommunen, och berörda anställda företrädda av deras respektive fackorganisationer, skall kunna äga rum. Denna lagstiftning är därför i sig nödvändig.

Det har, måhända starkast från tjänstemännen vid landskapets centrala ämbetsverk, hävdats att lagpaketet i fråga måste behandlas och fås att träda i kraft utan dröjsmål, för att nuvarande tillstånd, som består i avsaknad av lagstiftning i ämnet, skall fås hävt, varvid det likväl medgivits att brister vidlåder lagförslagen och sakkunskapen i de angelägenheter de avser att reglera, lämnar mycket övrigt att önska.

Det kan icke heller förnekas att flera frågor inställer sig inför de föreliggande lagförslagen, speciellt när de ses ur arbetstagarpartens synvinkel. Tjänstekollektivavtalen kommer ju enligt 2 § förslaget till landskapslag om tjänstekollektivavtal att utgöra bindande norm beträffande villkoren i anställningsförhållandet. Kommer t.ex. för kommunernas vidkommande kommunala avtalsdelegationens sammansättning att inverka på arbetsgivar- sidans bedömning av uppkommande frågor i förhandlingarna beroende på om de större eller de mindre kommunernas inflytande i delegationen dominerar? Vilka principer skall gälla när landskapsstyrelsen tar ställning till hurvida en viss förening för bevakande av tjänstemäns intressen kan godkännas som förhandlingspart? Måste garantierna för att de offentligträttsligt anställda i landskapets och de åländska kommunernas tjänst erhåller kollektivavtal som ger dem åtminstone samma förmåner som deras kolleger i statens respektive de fastländska kommunernas tjänst helt utgöra en

förhandlingsfråga, eller finnes möjlighet att på ett eller annat sätt lagfästa en dylik garanti? Uppenbarligen till följd av förekomsten av en mångfald punkter där konsekvenserna av lagförslagets antagande inte är klarlagda har stora utskottet fått mottaga en skrivelse från elva (11) olika i landskapet verkande fackliga sammanslutningar av skilda slag, innehållande en uttalad anhållan om att få ta del av lagpaketet för ingående studium och ges tillfälle att avge utlåtande över detsamma. Skrivelsen åtföljer detta betänkande såsom bilaga.

Stora utskottet anser att ifrågavarande organisationers viljeyttring inte kan lämnas utan åtgärd, emedan den avspeglar en välförståelig oro för utvecklingen i avgörande frågor. Såväl landskapet som kommunerna har hittills i praktiken tillämpat de i riket ingångna kollektivavtalens bestämmelser så att de anställda inte förfördelats. I beaktande av ovannämnda omständigheter har utskottet bedömt situationen så, att lagpaketet av allt att döma skulle vinna på en ny beredning och i samband därmed en ny remissomgång till de organisationer det berör.

Med hänvisning till det anförda får stora utskottet därför vördsamt föreslå att Landstinget måtte förkasta föreliggande förslag till lagstiftning om tjänstekollektivavtal, samt

att Landstinget måtte hemställa att landskapsstyrelsen, innanny framställning med förslag till lagstiftning i ämnet förelägges landstinget, bereder de i landskapet verksamma fackliga sammanslutningar, som berörs av ifrågavarande lagstiftning, tillfälle att avgiva yttrande över förslaget.

Mariehamn den 18 april 1977.

På stora utskottets vägnar:

Börje Hagström
ordförande

Max Carlberg
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Hagström, ledamöterna Arvidsson, Bengtz, Boman, Roald Karlsson, Nylund, Sanders och Öberg samt ersättarna Olof M. Jansson och Bergroth.

Till

Landstingets Stora Utskott

Mariehamn.

Ärende: förslaget till landskapslag om tjänstekollektivavtal:

Undertecknade, befullmäktigade företrädare för i Landskapet verkande fackliga arbetstagarorganisationer, anhåller härmed vördsamast om att få taga del av textinnehållet till rubricerade lagförslag.

Enligt våra förmenanden innebär en separat åländsk lagstiftning, inom det vittförgrenade fält som den offentliga sektorns mångfald av kollektivavtal de facto täcker, ett synnerligen viktigt avgörande för alla direkt berörda parter.

Vi finner det därför helt förenligt med vedertagna demokratiska principer, att så många som möjligt av de berörda åländska fackliga organisationerna gives tillfälle att ingående studera innebörden av lagförslaget samt avge utlåtande därom.

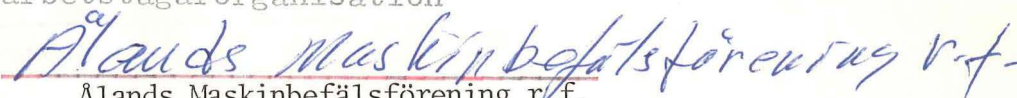
Vi föreslår därför en väl tillmätt tidsfrist för respektive förenings svarsutlåtanden samt att lagförslagets fortsatta utformning blir vilande intill dess.

Mariehamn den 7/4 1977

Högaktningsfullt

På vägnar av:

Arbetstagarorganisation Alf Suominen.

Ålands Maskinbefälsförening r.f.

Arbetstagarorganisation Ål.sjömansskolas lärarförening

Ordförande
Arne Karlsson

FINLANDS SJÖMANS-UNION r.f.
MARIEHAMN

Finlands sjömans-Union r.f., Mariehamn

arbetsstagarorganisation

Ludvig Lönnroth, ombudsman
Ludvig Lönnroth, ombudsman

SSY-SFF:s lok. avd. på Åland SSY-SFF:s lok. avd. på Åland
arbetsstagarorganisation

Harriet Lindeman, ordförande
Harriet Lindeman, ordförande

Ålands polisförening r.f. Ål. polisförening r.f.
arbetsstagarorganisation

Hilding Blomqvist, ordf.
Hilding Blomqvist, ordf.

Ålands kommunanställda r.f. avd. 214
arbetsstagarorganisation Ål. Kommunalanställda r.f. avd. 214

Magnus Mörn, ordf.
Magnus Mörn

Ålandskretsen av Finlands Skeppsbefälsförbund r.y.
arbetsstagarorganisation Ål. kretsen av Finlands Skeppsbefälsförbund r.y.

M. Sjöberg, ombudsman
M. Sjöberg, ombudsman

Grelsby sjukhus anställda r.f. avd. 370
arbetsstagarorganisation Grelsby sjukhus anställda r.f. avd. 370

Brittmarie Lund, ordf.
Brittmarie Lund, ordf.

Hälsovårdsområdets fackliga organisationers samarbetsorganisationers (F.O.)

Hälsovårdsområdets fackliga organisationers samarbets-organ (F.O.S.) på Åland.
arbetsstagarorganisation

Maj Flodin, ordf.
Maj Flodin, ordf.

Förbundet för branschen Mentalhygien och vården av utvecklingshämnade
arbetsstagarorganisation

Förbundet för branschen Mentalhygien och vården av utvecklingshämnade (FMU)

Anni Jansson, ordf.
Anni Jansson, ordf.

Ålands Fackliga Landskapsorganisation r.f.
arbetsstagarorganisation

Ål. fackliga landskapsorganisation r.f.

Lars-Erik Sandberg, ordf.
Lars-Erik Sandberg, ordf.